Nº. 98. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staats-, Letterkundige en Wetenschappelijke

Nieuws- Blad.

Zaterdag 25 April.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Stad BREDA, gelezen rekwest van Perrus Kamerat, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Koek- en Banketbakkerij*, in het huis staande en gelegen binnen deze Stad op de Veemarkt Wijk D No. 280.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 16den January 1824 (Staatsblad No. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van stoomvaten, Fabrieken en Trafieken, ten gevolge van beleide informatien de *commodo* en *incommodo*.

Brengen bij deze het door Perrus Kamerat gedane verzoek, ter kennisse der Ingezetenen, met uitnoodiging, inzonderheid aan de bewoners der huizen staande naast de op te rigtene *Koek- en Banketbakkerij*, om, ingeval iemand van hezwaar, binnen *veertien dagen* na date, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren; zullende het daarom worden gehouden dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 15den April 1835.

DE KOY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad

B. W. SCHAUIKENS.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — De belgische berigten van heden houden niets bijzonders. — Te Antwerpen waren heden (*23 April*) de fondsen als volgt: Belg. 103½; Oblig. Metall. 105; Nap. 91½; Spanje *Guebhard* 48; Perpet. 49½, ¼; 3 pCt. 31½; Cortes te L. 49⅛, ¼, ⅜; id. Coupons 32⅜; Uitgest. 24; Braz. 88.

De londensche berigten over België, ter dezer dezer, houden weinig meer nieuws dan het reeds ingetreden bekende. De koning, na den eed van de nieuwe ministers te hebben ontvangen, was den 18den naar Windsor teruggekeerd. De nieuwe secretaris van kolonien, sir *Grant*, was tot pair verheven. — Verscheiden vreemde ministers hadden reeds op het bureau van de buitenlandsche zaken met lord *Palmerston* gearbeid. — Lord *Cowley* werd van Parijs terug verwacht, en maakte lord *Granville* zich gereed zijn post van ambassadeur aldaar te hervatten. — Ter londensche beurs van den 20sten waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 92¼; Ned. 2½ pCt. 57⅛; Certes 68⅝; Portugal 98⅝; Braz. 88.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten April.

De zitting der kamer van afgevaardigden van heden heeft weinig van belang opgeleverd. In dezelve zijn twee crediten door den maarschalk *Soult* in dit tijd betaald, gecumuleerd, tot niet geringe stichting der doctrinaire leden, die in dezen uitslag een nieuwe bindengrond zien, dat de maarschalk zoomaar weer aan 't bestuur moet geraken. — In de kamer liep de spraak, dat toen de minister van binnenlandsche zaken het gevraagd montant voor de geheime politie er door kreeg, het gouvernement zich sterk genoeg zou achten, ter gelegenheid van 's Konings naamfeest, de zoo algemeen verlangde amnestie te verleenen, doch vond dit gerucht over 't algemeen nog niet veel geloof.

— De gevangenen van Lyon zijn heden in twaalf rijtuigen, door de municipale garde te paard begeleid, naar de gevangenis van de rue Vaugirard, nabij het Luxemburg, overgebragt. In de dagbladen vindt men heden eene nota van het zich noemend comité van verdediging van Lyon en Parijs, uit St. Pelagie gedagteekend, protesterende tegen de beteugeling in de vrije keus van verdediging.

— Volgens den *Temps* liep in de diplomatieke kringen weder het gerucht, dat het gouvernement voornemens was zijn of zich verbonden had de bezetting van Algiers te verlaten.

— Het *Journal de Paris* geeft de volgende berigten van de Spaansche grenzen:

» Den 15den bevond *Oraa* zich te Ilerda en *Leopoldo Cortezay* te Agramunt. Zij waren van elkander gescheiden door verscheidene christinosche bataillons, welke zich te Verra en te Balaguer bevonden. Men geloofde dat *Eumalo Carregay* win, die zijne komst in de velden van Bantan aangekondigd had.

» *Eumalo Cortezay* intusschen, van Agramunt af voor *Cordova* gezonken, had zich den 13den te Orbe met den *Carlist* vereenigd. Den 13den heeft hij Berjara met 18 bataillons en 9 stukken geschut aangevallen. Bergara hield den 15den nog vol, en moest binnen een of twee dagen ontzet worden.

» Den 16den hebben *Cordova* en *Alava* Amescoa bezet.

» Zij hebben het garnizoen teruggetrokken en zijn de [illegible] van Mycita vereenigd.

» Te Castraida hebben zij het algemeen hoofdkwartier der Carlisten verbaad.

» Te Eulate hebben zij al derzelver etablissementen, alsmede de molens en versterkingen van Orbaza, vernield.

» Den 15den hebben zij zich te Kiana weer aan elkaar gesloten. Denzelfden dag is *Guerea* met twee detachementen tot Pampeluna binnengekomen.

» Berigten uit Pampeluna van den 17den houden, dat *Villas* bij het leger was aangekomen en dat hij, in plaats van zich naar Pampeluna te begeven, terstond het bevel over de troepen had op zich genomen en zich met drie division die aan den Ribera stonden, op de Borunda had gerigt.

» *Mina* heeft hem de troepen van *Guerea* gezonden, zoodat *Villas* 24 bataillons bij zich zal hebben.

» De generaal *Vigo* is met de brigade van Arragon te Pampeluna komen; hij heeft een echadron te Tarragona gelaten."

— Uit Madrid laat men berigten tot den 12den. Den 9den was in de kamer der procuradores de discussie over het ontwerp betreffende de binnenlandsche schuld begonnen en men had reeds door zijne onregtmatigheid goedgekeurd; de behandeling der artikelen zou, meende men, een weinig tegenstand ontmoeten. Omtrent de kwestie der uitgestelde schuld van 1831 was nog niets besloten.

— Te Murcia waren dergelijke onlusten als te Tarragona uitgebroken en met moeite bedwongen.

— Het gerucht liep heden te Parijs en werd zelfs in de kamer medegedragen, zonder dat men eenig bewijs zou schijnen te hebben, dat ten gevolge van een opstand te Lissabon de republiek was geproclameerd en donna *Maria* genoodzaakt geweest was zich in te schepen.

— Heden (*21 April*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 107,70; op tijd 107,80; 3 pCt. kont. 81,85; op tijd 81,95; Nap. rentes kont. 98,80; op tijd 98,90; Sp. Perpet. 48⅞; 3 pCt. 34⅛; Cortes 34⅛.

NEDERLAND.

HAGE, den 24sten April.

De *Staats-courant* houdt heden de wetten van 18 april 1835 tot aanvulling van de middelen, bestemd tot dekking van de uitgaven, begrepen in de begrootingen tot 1834, en tot voorziening in de volle rentebetaling van de nationale schuld, verschijnende ultimo juni aanstaande, beide uitgegeven den 22 dezer.

Dezelfde Courant houdt tevens een van wege de admiraliteit voor de nijverheid uitgegeven reglement en tarief voor de dienst der stoomsleepers tusschen Rotterdam en Lobith.

— Uit 's Hage meldt men dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* heden voor een paar dagen naar Soestdijk vertrekt.

— Naar men vernoemt zullen ten gerijve der belanghebbenden, voortaan de inspectien van de mobiele landelijke schutterij, plaats hebben in de hoofdplaatsen der kantons of arrondissementen, uit welke de manschap afkomstig is, en niet in de plaatsen, alwaar de staven der bataillons gevestigd zijn.

— Te Amsterdam is gisteren het gedeelte der Noord-Hollandsche artillerie-schutterij, hetwelk te 's Bosch in garnizoen gelegen heeft, aangekomen; heden verwacht men aldaar de schutter-artillerie uit Nijmegen komende. — Te 's Hage is de huiswaarts keerende artillerie-schutterij gerangschikt geweest, en er door de [illegible] officieren, het korps hoornblazers en tamboers van het mobiele bataillon ingehaald; die van Utrecht is gisteren elders gearriveerd. Uit andere plaatsen alwaar de staven der korpsen [illegible] ingelijks de aankomst der schutter-artilleristen gemeld, [illegible] medo in het onbepaald verlof zouden deelen.

— Uit Grave zijn wij verzocht geworden het volgende eene plaats in te ruimen:

» Den 20sten dezer is de Artillerie Geldersche Schutter-Kompagnie uit deze vesting naar Nijmegen vertrokken, om de leden daarvan aldaar in het genot van onbepaald verlof te stellen.

» Sedert vier jaren was die kompagnie, met het overige tot het wapen der Artillerie behorende, onder het bevel van den Heere Luitenant-Kolonel *Tengbergen*, Kommandant der Artillerie dezer vesting, die de Heeren Officieren dezer Schutterij ten zijnent, den 16den dezer, op een smaakvol afscheids-diner onthaalde, waarbij alle overige Officieren van de Artillerie, ook de met verlof zich hier bevindende van dat wapen, genoodigd en aanwezend waren.

» Zondag daaraanvolgende, werden de Officieren van die kompagnie, benevens de met verlof hier zijnde gemelde Heeren, andermaal tot afscheid, door genoemden Luit.-Kol., den 2den Kapitein Plaatselijken Artillerie-Kommandant, de Officieren van de 2de kompagnie 4de bataillon Artillerie, Nationale Militie en den 2den Kapitein *Doorman* van de Artillerie van het Leger, welke de Schutter-kompagnie gekommandeerd had en bij laatstgemelde Artillerie-kompagnie in assistentie overgeplaatst was, in het Logement *den Engelsman*, op een expresselijk daartoe besteld diner onthaald.

» Bij deze gelegenheden straalde de goede verstandhouding door, die onderling bij de afgelopene jaren plaats gehad heeft, en werd door genoemden Luit.-Kol. [illegible] treffelijke wijze, deswegens bij eene aanspraak daarvoor zijner [illegible] betuigd, alsmede voor den onvermoeiden ijver, de trouw en oefening in de voor hen vreemde en moeijelijke dienstverrigtingen aan den dag gelegd; waarbij Z. W. Ed. Gest. tevens de vroegere vertrokkene indachtig was; terwijl aan den Kapitein den welverdienden lof werd toegebragt voor die gewenschte hoogte, waarop die kompagnie zich bevonden, welke uitspraak door menig toepasselijke toast opgevolgd en waarbij *Koning* en *Vaderland* niet vergeten werd, wordende een en ander niet weinig verfraaid door het ontvangen eener missive van Zijn Excellentie den Heere Luitenant-Generaal Opperbevelhebber dezer vesting, aan genoemden Luit.-Kolonel, waarin dezelve verzocht werd, voor het vertrek der HH. Officieren, Onder-Officieren en Manschappen, deszelfs tevredenheid, in treffelijke bewoordingen uitgedrukt, te betuigen, en gemelde Schutterij namens Z. Exc. den wensch tot hun geluk over te brengen.

» Deze aanschrijving werd dan andermaal, 's morgens, benevens eene hartelijke toepasselijke afscheidsrede van den Heere Luit.-Kolonel, aan *zijne landslieden* bij de verzamelplaats voorgedragen, waarop die kompagnie onze stad verliet, vergezeld van het Hoorn-Muziek, van het hier in garnizoen zijnde bataillon Infanterie, hetwelk den Chef van hetzelve, ten uitgeleide, welmeenend daartoe heeft gelieven te verstrekken.

» Kan het in iedere gelegenheden blijven, dat deze kompagnie steeds met het gunstigste getuigenis in de beste verstandhouding zamengeleefd hebben.«

— De belangrijke tulle-fabriek van de heeren *Enzor* en *Pouwel* breekt te Gent op, om zich naar Holland en wel te Amsterdam te verplaatsen. Deselve was eenig in hare soort in België en verschafte aan 800 lieden werk.

— De regtbank van correctionele politie te Amsterdam heeft dezer dagen den heer *L. R. Bischoffsheim*, aangeklaagd wegens het *continueren eenige te Antwerpen onwettig aangelegde lotterij*, op dat feit niet schuldig verklaard, maar wel aan het uitgeven van berigten betrekkelijk eene vreemde lotterij, en daarvan mitsdien gezondheid tot eene boete van *f* 150 en in de kosten.

Engelsche berigten uit Londen tot den 22sten melden, dat de ministers den 20sten voor het eerst een kabinetsraad hadden gehouden, welke twee en een half uur geduurd had. Onder de vreemde gezanten, die denzelfden dag hunne opwachting bij lord *Palmerston* hadden gemaakt, bevonden zich ook de Nederlandsche en Belgische.

In het huis der gemeenten heeft den 21sten des avonds eene lange woordenwisseling over den tijd van het adjournement der beide huizen plaats gehad; en werd door den kolonel *Sibtorp* verklaard dat de openbare zaken eene zoo lange vertraging niet gedoogden.

Uit Lissabon had men te Londen tijdingen tot den 5den dezer. In dezelve wordt bevestigd dat er eene volksbeweging in de hoofdstad heeft plaats gehad, hetwelk bij gerucht en vergrooting (*zie onze latere berigten hierboven*) reeds over Frankrijk bekend was. Men meent dat het oogmerk op den hertog *van Palmella* hebben gehad, en zoude het volk hem zelfs persoonlijk hebben willen beleedigen, doch de meerderheid en tevens het aanzienlijkste gedeelte der bevolking moet door tusschenkomst over het gebeurde te kennen gegeven en verklaard hebben in de berigten van het bestuur te deelen.

Uit Madrid had men berigten tot den 12den, die behalve het reeds bekend vertrek van den generaal *Valdez* naar het leger, onder anderen hielden, dat de minister *Martinez de la Rosa* verklaard had, dat gedurende 320 kloosters vernietigd waren en de opbrengst derzelver tot vermindering der nationale schuld zou gebruikt worden.

De officiële berigten van den 20sten waren genoteerd: 3 pct. [illegible] Ned. 2½ pct. 57⅝; 56⅞; Id. 5 pct. 101¼; Spanje [illegible] Portugal 97¼.

's GRAVENHAGE, den 25sten April.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn, benevens Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, ingekomen de verslagen omtrent den staat van het hooger, middelbaar en lager onderwijs, alsmede van het armwezen, gedurende den jare 1835, die zullen worden gedrukt. De commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van de heeren *van der Gronden*, *Tromp* en *Hooft*, verslag gedaan op de haar bandien gestelde verzoekschriften, als: 1°. van den raad der stad Harlingen, die verlangt dat er in die stad een kantongeregt moge gevestigd blijven; 2°. van het gemeentebestuur van Texel, over hetzelfde onderwerp; 3°. van landbouwers uit Gelderland, die over den treurigen toestand van den landbouw klagen; en 4°. van den heer *van der Gheijn*, uit de Staten van Gelderland, die, in 54 bladzijden, de redenen opgeeft, waarom hij zich gedrongen heeft gevoeld de regering zijn ontslag als regter ter instructie te Nijmegen in te zenden. Laatstgemeld stuk wordt ter zijde en de drie eerste petitien zullen ter griffie worden nedergelegd; de gedane verslagen zullen bovendien worden gedrukt. Nog wordt verslag gedaan op een rekwest van een marktregter uit de provincie Overijssel, die, ten slotte van een breedvoerig stuk, waarvan de commissie geen verslag heeft gemeend te kunnen doen, betoogt, dat het noodzakelijk is, dat er eene wet tot zake van de marktgerigten worde daargesteld, en dat er eene verandering van marktdagen door marktgerigten moge plaats hebben. Dit rekwest zal ter griffie worden nedergelegd; maar hoewel verlangden eenige leden, dat dit belangrijk stuk, waarvan de commissie geen verslag heeft kunnen doen, in dezelfs geheel worde gedrukt, daar hetzelve zoowel bij de voordragt van wet op de regterlijke organisatie, als bij die tot intrekking der wet van 1810, houdende de dijken en polders, veel licht over het onderwerp der marktgerigten zoude kunnen verspreiden. Andere leden beschouwden dergelijk denken van een geheel rekwest als een gevaarlijk antecedent, hetwelk aan de kamer veel kosten zou kunnen veroorzaken; zij meenden dat diegenen, welke verlangen dat hunne rekwesten geheel aan ieder lid bekend worden, dezelve ook voor hunne eigene rekening behoorden te doen drukken.

Ter stemming overgegaan zijnde, werd met eene meerderheid van 40 tegen 20 stemmen besloten het verzoekschrift niet te doen drukken. De beraadslagingen werden vervolgens geopend over het voorstel van den heer *van Dam van Isselt*, strekkende om den Koning een adres aan te bieden, waarbij de Staten-Generaal de aandacht van Z. M. vestigen op den kwijnenden toestand van den landbouw in ons Vaderland, en Hoogstdenzelven te verzoeken eene commissie te benoemen, belast met de zorg om de bezwaren van den landbouw nauwkeurig te onderzoeken, of dat door Z. M. soodanige andere maatregelen worden bemaamd, als de Koning in Hoogstdeszelfs wijsheid, te dezer zake zou vermeenen te behoeven.

De heer *van Dam van Isselt* ving aan met te verklaren, dat hij na den afloop der beraadslagingen de bedenkingen zou beantwoorden die door de leden mogten gemaakt worden; doch hen verzocht zich bij het onderwerp van het adres zelf te houden, daar hij op geene beschouwingen over vrijen handel, of verbodstelsels, antwoorden zou.

Over het voorstel hebben vervolgens het woord gevoerd de heeren Schimmelpenninck, van Suchtelen, van Sijtzama, Weerts, Rappard, Tromp, Quintus, van Hemert, Hinlopen, Luzac, Boddaert, Luijben, Donker-Curtius, Hooft, Kniphorst, Frets, Op den Hooff, Warin, van Asch van Wijck, van Nes, Heslaerts, van Alphen, Gerver-Hooft en de Jonge. De voorstanders van het voorstel hebben voornamelijk den drukkenden toestand van den landbouw trachten aan te toonen, die noodzakelijk eenige voorziening vereischt, indien men dezen tak van algemeen volksbestaan voor eenen algeheelen ondergang wilde bewaren. Zij spoorden de oorzaken van dezen voortdurenden achteruitgang op, en schreven dien voornamelijk toe aan de hooge belastingen, de ingevoerde accijnsen op gemaal, geslagt, binnenlandsch gedistileerd en turf, de verhoogde zegel- en registratie regten, de lage inkomende regten op sommige buitenlandsche producten, de nieuwe wet op het personeel, enz., alsook aan de tijdsomstandigheden. Zij vonden het voorstel, zoo al niet afdoende, ten minste onschadelijk, en als een bewijs opleverende van de bezorgdheid der Kamer over dezen tak van bestaan. Hier behoorde niet onderzocht te worden welke middelen tot opbeuring konden worden aangewend; het eenigste wat men hier aannam was het uiten van den wensch, dat er een onderzoek wierd bewerkstelligd naar de oorzaken van den ongelukkigen staat des landbouws; men keurde daarvoor in geenendeele goed alle te dien einde voor te dragen middelen, en nog veel minder wilden zij leden daardoor te verstaan geven, dat zij hunne goedkeuring hechten aan verbodstelsels, belemmerende maatregelen voor den handel, enz., waarvan zij al het schadelijke erkenden, en hetgeen zij alzoo geenszins goedkeurden. Van den anderen kant vond men het voorstel ontijdig, ongepast, ondoelmatig, ongrondwettig en nutteloos. De verzekering door den Koning, bij de aanspraak van den troon gegeven, dat de voorzieningen, welke geschikt zouden kunnen zijn, om, in overeenstemming met andere belangen, den landman en den grondbezitter opbeuring te verschaffen, en hunne uitzigten te verbeteren, het onderwerp van Hoogstdeszelfs opzettelijke overweging zijn, behoorde aan de kamer voldoende toe te schijnen, en het moeijelijk onderwerp had voorzeker belet de overwegingen over het gewigtig punt tot dus verre ten einde te brengen. Ondoelmatig noemde men het voorstel, omdat

ten gevolge daarvan belangrijker takken van volksbestaan, gelijk de handel en fabrijken, aan banden zouden kunnen worden gelegd; en men badnacht was, dat door de aanneming van het voorstel daartoe den eersten stap gedaan wierd. Men betoogde al verder, dat ook de handel over het algemeen nog niet tot vroegere welvaart was teruggekeerd; dat het alzoo niet edelmoedig was om denzelven zijne wederkomst te benijden; dat ook deze tak van bestaan onderworpen was; dat dezelve met allerlei gevaren te worstelen had; enz. De heer *van Dam van Isselt* heeft zijn voorstel verdedigd, en geëindigd met de verklaring dat, welke de uitslag van de stemming ook ware, hij zich verzekerd hield, dat alle leden naar een doel streefden: de bevordering namelijk van het geluk en de welvaart van het dierbare Vaderland.

De beraadslagingen gesloten en het ontwerp van adres aan den Koning, in omvrage gebragt zijnde, werd hetzelve *aangenomen* met eene meerderheid van 37 tegen 15 leden, en zal hetzelve-dienvolgens aan de Eerste Kamer worden gezonden.

Voor het ontwerp hebben gestemd, de heeren: Sandberg, Rappard, Quintus, van Sijtsama, Luijben, van der Gronden, Walker, Schimmelpenninck, van Tuijll, van Coelhorst, van der Star Busman, van Swinderen, Corver-Hooft, Dijckmeester, Tromp, van Nes, van Aerdt van Wijck, Gockinga, Druijvestijn, van Nagell, Cats, Rebgers, van Reenen, Hinlopen, Boddaert, van Tuijll van Heeze, de Jonge, Lemker, Bijleveld, van Wickevoort-Crommelin, Romme, Ingenhausz, Luzac, van Meeuwen, de la Court, Warin en van den Mortel.

Tegen de aanneming van het voorstel hebben gestemd de heeren: Knipborst, van Suchtelen, Meerts, Clifford, Op den Hooff, van Hemert, Donker-Curtius, Backer, Frets, van Alphen, Dedel, Repelaer, Hooft, Beelaerts en d'Ecury.

Afwezig waren de heeren: van de Kasteele, Huijnck van Papendrecht en de Bordes.

Daarna is de vergadering tot morgen ten 10 ure gescheiden, wanneer de beraadslagingen zullen worden gehouden over het ontwerp van wet, tot wijziging der wet betrekkelijk de zamenstelling der regterlijke magt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten April.

Uit Berlijn meldt men van den 19den, dat de fransche gezant bij het Russische hof, maarschalk *Maison*, van Petersburg aldaar aangekomen is.

De heerlijke heerschhebber van Warschauw, generaal-majoor *Tutschek*, is den 12den in die stad aangekomen en heeft zijn' post aanvaard.

— Bij kabinetsbevel van 25 maart heeft Z. M. de Koning van Pruissen bepaald, dat het tot verleden jaars met Pruissen vereenigde voormalige Vorstendom Lichtenberg, eenen afzonderlijken landraadskreits uitmaken, en onder den naam van kreits van St. Wendel, tot het regeringsdistrict van Trier zal behooren.

— Uit Napels wordt van den 9den april geschreven, dat in den avond van den 2den er andermaal eene zware uitbarsting van den Vesuvius heeft plaats gehad. De schokken van aardbeving waren zoo hevig dat in een oogenblik de vijf kleine kraters werden verzwolgen, en zich tot een' enkelen verschrikkelijken afgrond vormden. Geweldig groote rotsstukken werden in de hoogte geslingerd en vielen in eenen vreeselijken regen langs den berg af. In Torre del Greco en den omtrek werd men door vreeze bevangen; in den nacht werd achter de berg weder eenigzins rustiger.

— In verscheiden gedeelten van Thuringen, bepaaldelijk in het zoogenaamde Thuringer Wald, heerscht en reeds gedurende vier jaren eene aanstekende ziekte onder de katten, welke epidemie, zich, met kleine tusschenpoozen, telkens op nieuw vertoont. De berekening is gemaakt, dat in de laatste vier jaren tusschen de 30 en 40,000 katten in het Thuringer Wald zijn bezweken. Stelt men echter het verlies aan katten slechts op 7500 stuks jaarlijks, en dat iedere kat dagelijks niet meer dan twee muizen vangt, alsdan is het geslacht der muizen gedurende de laatste vier jaren met 540 millioenen aangegroeid, indien namelijk wordt aangenomen, dat ieder paar muizen in vier jaren twintig jongen voortbrengt, hetgeen gewis minder is dan het wezenlijke bedrag.

— Te Weenen waren den 17den genoteerd: 5 pCt. Metall. 102 15/16; 4 pCt. 96 3/4.

OPMERKINGEN.

Het is eene niet van alle belang ontbloote opmerking, welke wij reeds meermalen zouden hebben kunnen doen, zoo ruime stoffe biedt zich toch daartoe aan: dat, als men eens een stelsel heeft aangenomen, men gewoonlijk alles tracht uit den weg te ruimen, wat met dit aangenomen stelsel of begrip strijd voert. Liefst bewijzen wij ten bewijze van dergelijke opmerking daartoe voorbeelden uit ons eigen midden, opdat zulks moge toebrengen tot meerdere lichtverspreiding over de zaken zelve, en het ons bedachtzaam doe zijn in het aannemen of verwerpen van sommige stelsels of begrippen. Het lot, 't welk in dit opzigt de voorgenomene en door de Grondwet gewilde Regterlijke organisatie heeft getroffen, is opmerkelijk. Indien men met eenigen grond aannemen mag, dat de oorspronkelijke ontwerpers der Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden mannen waren, geschikt door wetenschappelijke kennis en ervaring, om een ontwerp voor eene staatsregeling te maken, passende aan een vrij en beschaafd volk, zoo als de Nederlanders in de 19e eeuw; dan moet men zich verwonderen, over al die aanvallen jegens dat staatsstuk, 't welk niet blootelijk de goedkeuring van de aanzienlijken der gansche Natie heeft verkregen, maar door geheel Europa als een navolgenswaardig voorbeeld van staatsregelingen geacht wordt. De reden daarvan is, dat die Grondwet niet steunt op bloote theorien, maar op de behoeften en op de oude regten der Natie, en derzelver bepalingen met een zeker mistrouwen omtrent de deze eeuw kenschetsende bespiegelingen over den besten regeringsvorm zijn aangegeven. Die Grondwet, waarmede bereids zoo veel goeds gesticht is, heeft nogtans hare gebreken; en het wegnemen van die door de ondervinding kennelijk gewordene gebreken, verlangen wij ook te zien plaats grijpen; bij eene in tijd en wijle gepast geoordeelde herziening der Grondwet. Wij hebben gezien, dat de Regering eene voordragt tot wijziging der wet, in 1827 op de zamenstelling der Regterlijke magt en het beleid der justitie aangenomen, heeft gedaan bij de Staten-Generaal; en dat ontwerp heeft vele bestrijders, maar ook vele verdedigers gevonden. — Op onderscheidene tijden hebben wij onze gevoelens medegedeeld, en nog blijven wij van oordeel om vroeger geopperde redenen, dat de voordragt, zoo als die eerst is ingediend, ten opzigte van het getal Hoven naar den geest der Grondwet was; dat het wenschelijk ware, dat de regtbanken van koophandel behouden bleven, en dat de bevoegde ouderdom en het jaartal van diploma mogt blijven zoo als in 1827 was bepaald. Het gevoelen van Vijf Hoven hebben wij niet afgekeurd, mits er crimineele regtbanken wierden ingesteld in de hoofdplaatsen der provincien, waar geene Hoven gevestigd waren, doch hebben wij de gewenschte bezuiniging niet in kunnen vinden, omtrent de inëensmelting van criminecle en civiele regtbanken hadden wij eenige bezwaren; terwijl veel schijnt te pleiten voor de verdeeling van het Hof van Holland in twee Kamers en de intrekking der crimineele regtbank te Amsterdam. Zoo het ons voorgekomen is, hebben de wettige beoordeelaars van het ontwerp ook soortgelijke bedenkingen gemaakt, en de Regering heeft op enkele verzoeken toegegeven, zoo als onder anderen op de vervroegde bevoegdheid om lid van de Hoven of van den Hoogen Raad te worden; alhans het gewijzigd ontwerp houdt die verandering niet meer in. Ook dat Drenthe zoude een Hof worden toegevoegd. — De redenen door de Regering in hare antwoorden op de bedenkingen der Staten-Generaal, ten opzigte van het getal Hoven, gegeven, schijnen ons van beslissend gewigt te zijn; en verre van daarin eene achterwaartsche beweging te zien, of van terugkeeren naar den ouden tijd, houden wij dit voor een wezenlijk in acht nemen van de behoeften der Natie, en van het achten van verkregene regten. Dat getal Hoven hindert nogtans aan velen, en als wij in de redenen over de regterlijke magt als eene derde magt in den Staat redeneren, dan laat zich daar veel tegen inbrengen; maar dergelijke instelling eener regterlijke magt houde vrijheid aan de zeden en gewoonten der Natie, en het moet niet uit het oog verloren worden, dat het voorgedragen sijstema door de Natie sedert in 1815 is begrepen, en eindelijk in 1827, na ontvangene van dat sijstema afwijkende voordragten, die verworpen zijn, door de Staten-Generaal is erkend en aangenomen tot regel der regterlijke magt. Om nu dit sijstema af te wijzen, dringt men aan op eene herziening der Grondwet, betoogt men het inconstitutionele en ondoelmatige van de voordragt der regterlijke ambtenaren door de Staten-Generaal en Provincial; beweert men, dat geene regterlijke organisatie mogelijk is, zoo lang de tegenwoordige staat van zaken duurt, en dergelijken meer, om te bronnen, dat het wij de afvalligen van het koningrijk der Nederlanden zijn, dan dat voor ons, die aan de Grondwet trouw bleven, die Grondwet niet van hare kracht heeft verloren, en dat derzelver inhoud alle opzigten tot uitvoer kan en moet gelegd worden, als men de Grondwet betracht in geest en strekking derzelve. Neemt men die niet aan, dan mogen wij het alle regt vragen, met zulk regtmatig vertegenwoordigd worden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal? die aanmerking van veel gehalte in het der Tweede Kamer is op waarheid gegrond. Maar daarbij, behalve dat [illegible] van een Hof in elke provincie, nog de voordragt over der regterlijke ambtenaren door Staten-Generaal en Provincial! Het

is waar, dit wordt alleen in de Grondwet van ons Rijk aangetroffen; maar omdat zulks niet opgenomen is in de letterschool over de beginselingen der vereischten in de Regterlijke magt, is zulks daarom niet inconstitutioneel; het mogt strijden met algemeene begrippen over Regterlijke magt, maar het is in onze Grondwet opgenomen, omdat zich vroeger daarvan eigenaardigheden vinden; althans dus is het ons toegeschenen. Maar de groote bezwaar vond het een middel goed om te beproeven; bij ondervinding dat de *ervaring* er het goede of nadeelige van moest aantoonen. Hij begreep, dat alles afhing van de keuze der stoffen, en deze stelde hij in verband met de openbare zedelijkheid des volks. Hij verdedigde ze goed, verlicht, bezield met waarachtige liefde voor het vaderland, en niet als personen van behoudende denkwijze en inzigten, voorstanders van Napotismus. Wij willen hier in geen onderzoek treden, of de keuzen tot leden der Provinciale Staten, of tot de Tweede Kamer, de verwachtingen der Natie, *naar de bepalingen der Grondwet*, altijd hebben gerechtvaardigd; want daarover wordt zeer verschillend geoordeeld, al naar de staatkundige denkwijze welke men is toegedaan, en al naar men de Grondwet verstaan wil; dan, omtrent de noodzaakelijkheid der zetelijke ambtenaren, zijn de Staten nog in haar geheel; en ter eere van het Vaderland mag of moet men hopen, dat de Natie het in de Staten bij de Grondwet gestelde vertrouwen niet zal beschaamd gemaakt zien. Bij de wet zouden zoogenaamde bepalingen waken tegen zoodanige misbruiken, als ligtelijk zouden kunnen ingeslopen; en dat mag gevorderd worden in het algemeen belang, ja, zelfs in het belang der Staten. Wanneer eenigszins, de Grondwet moest hebben misgetast in de redelijke denkwijze en in de onkreukbare regtschapenheid van die aanzienlijke collegien? dan eerst zou de onderminding op de verandering van dat systema moeten aandringen; doch op bloot vermoeden en zonder beproeving, zonde zulks geen vlek zijn voor de Natie, die zij willen het beheer niet verdiend zouden wezen. Is het niet evenwel gebeurd, dat het gedurig roepen om zoogenaamde verbeteringen, en nu, nu de voordragt daar is, maar niet ingerigt zoude zijn van sommige theoristen, zoude men die gerust nog wat achterwege kunnen laten? Men moet evenwel geloven, dat de Regering het voornemen heeft om de wet te willen tot gisteren leggen, want tot anders guttalooze discussien, uitgelokt, wanneer het voornemen zoude bestaan, de wet ongisteren te willen leggen? Te machtig, tot na eene herziening der Grondwet, om de regterlijke organisatie eindelijk in te voeren, zonde alles wat nu gezegd is voor het grondwettige en het goede van het ontwerp doelloos maken; en een veranderd ontwerp tot wet te maken, en nadeelband dit ontwerp, nadeelig gewijzigd door eene nieuwe wet, te laten vervangen, een strijdig alles met de eer en de goede trouw der Regering. Wij hebben een paar hoofdpunten bijgehaagt, om onze opmerking te staven, dat vele bedenkingen zouden ontstaan uit den aard der zake zelve, maar voornamelijk uit onze eigene zijde aan hun en onze eigene zoogenaamde begrippen.

Beurstarief der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 23sten April.*

	Hoogste koers.	Laagste koers.	Koers 4 uur.		pCt.	Hoogste koers.	Laagste koers.	Koers 4 uur.
	56⅜	56⅜	56⅜	Dito 1838	5	104⅛	104⅝	104⅝
	102¾	102¾	102¾	Cert. dito 1838	5	99⅝	99⅛	99⅝
				Obl. te Lond.	5			
				Certificaten	5			
	26⅛	26	26	Ins. in Azie	6	70⅝	70⅛	70⅛
	95⅜	95⅛	95⅛	Certific. dito	6	71		
	80⅞	80⅛		Polen.				
	106⅛			Aand. L. 1. 306		124⅛	124⅛	
				Prussen.				
				Dito dito	R. 50	115⅝	115⅝	
				Neg. L. 1830	A	101		
				Oostenrijk.				
				Aand. L.	1000			
				Dito dito	250			
	49⅛	48⅝	48⅝	Metallick	5	99⅛	99⅞	99⅞
	31⅝	31⅛	31⅛	Dito L. gen.	5			
				Bank	2½	55⅝	55½	55⅝
	22⅜			Dito	4			
				Cert. Stadsh.	2½			
				Wesn. B. act.	5			
	725	725	725	N. Wesn. Aand.	5	72⅝		
				Spanje.				
				Leenin Londen	5	70⅛		
				Brazilie.				
	88⅛	88⅛	88⅛	Dito Rente	5	88⅛	88⅛	88⅛
				Dito dito	5			
	104⅛	104⅛	104⅛	Dito dito	5	104⅛	104⅛	104⅛

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekhandelaars.

*** De oudergetekende Kastelein in *het Huis ten Bosch*, bij 's Lisbosch, heeft de eer het geëerd Publiek bekend te maken, dat op aanstaanden Zondag, den 26sten dezer, des namiddags ten half vijf ure, aan zijn Lokaal zal worden opgelaten een LUCHTBAL van vrij grooten omvang, en bij die gelegenheid het fraai Stafmuzijk der afdeeling Karessiers N°. 3, te Etten gekanonneerd, door den W.Ed.G. Heer Kolonel der afdeeling goedgunstig ter beschikking gesteld, zich tevens zal laten hooren.

A. F. GOMINCZ, Az.

*** De Post van VELDWACHTER in de Gemeente *Kerkwijk*, (*Boemelerwaard*) waaraan eene jaarwedde van *f* 100, benevens vrije kleeding verbonden is, vacerende, welke betrekking men gaarne ten spoedigste, (liefst door een Gepensioneerd Militair) vervuld zag.

Iemand hiertoe inclinerende, adresseere zich, vóór den 15den Mei eerstkomende, met behoorlijke Getuigschriften voorzien, in persoon bij den Burgemeester dier Gemeente.

KERKWIJK, *De Burgemeester*,
den 15den April 1835. H. BROUWERS.

Uit de Hand te Koop,

voor eenen civielen prijs:

Een echte sterke ruime CHAIS, voor vier Personen. Te bevragen ten Postkantore te Rozendaal, provincie Noord-Braband.

165ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De Wed. E. B. HOEBINGERUS PIJPERS, alléén gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, heeft ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop* en *Huur* volgens onderstaande *Prijs-Courant*.

EERSTE KLASSE.

Waarvan de trekking begint op Maandag den 18 *Mei* 1835.

TE 'S HAGE.

HUUR. voor de eerste klasse.			KOOP. voor alle klassen.		
Heel	Lot	*f* 4,00.	Heel	Lot	*f* 69,00.
Half	Lot	– 2,00.	Half	Lot	– 34,50.
Vijfde	Lot	– 0,80.	Vijfde	Lot	– 13,80.
Tiende	Lot	– 0,40.	Tiende	Lot	– 6,90.
Twint.	Lot	– 0,20.	Twint.	Lot	– 3,45.

*** Bij L. E. BOSCH, te Utrecht, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. KORT VERSLAG van het zoo Gerechtmakend Gevoelen van wijlen den Predikant H. P. SCHOLTEN, in de Hervormde Gemeenten Doeveren, Genderen en Ganscoijen, *door een Vriend der waarheid en des vredes*. à 25 cents.

II. KORTE BEHANDELING VAN HET VOORSTEL, tot grondslag, zoo van het geheele Taal-Onderwijs, als insonderheid van een oordeelkundig gebruik der scheidteekens, door C. VAN DER MEULEN, Onderwijzer te Utrecht, à 35 cents.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

is verkrijgbaar:

SOUVENIRS

IMPRESSIONS, PENSEES ET PAYSAGES

PENDANT

UN VOYAGE EN ORIENT

(1832—1833).

OU

NOTES D'UN VOYAGEUR,

PAR

M. ALPHONSE DE LAMARTINE,

MEMBRE DE L'ACADÉMIE FRANÇAISE.

TOME PREMIER.

2 BEAU VOLUMES, PAPIER VELIN, GRAND IN-18.

PRIX: 90 CENTS.

De HH. Boekhandelaars die van dit Werk exemplaren mogten verlangen, gelieven dezelve *franko* en *voor rekening* aan te vragen.

Aan bovengemelde Boekhandelaars is op den 15den dezer, aan het Edel Achtbaar Stedelijk Bestuur hunner Woonplaats ter Vertaling in het Nederduitsch overzend, en met thans weinige dagen in dezelve Vertaald het licht ziens:

Notice sur [illegible] *et son retour en* 1835 *suivie d'un Ephéméride calculé par* M. A. BOUVARD, *Membre de l'Institut, du Bureau des Longitudes; par* M. DE PONTECOULANT, *Membre de la Société Royale de Londres et de l'Académie des Sciences de Berlin*. Paris, 1 vol. in 12.